

TEMATAR TFA musta

Päiväys: 26.5.2009

Edellinen päiväys: 31.1.2003

1. AINEEN TAI VALMISTEEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Kemikaalin tunnistustiedot****1.1.1 Kauppanimi**

TEMATAR TFA musta

1.1.2 Tunnuskoodi

008 5450

1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus**1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**

Maalaustyö

Tuotteen kuvaus: Kaksikomponenttinen epoksimaali, maaliosa.

1.3 Valmistajan, maahantuojaan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja tai muu toiminnanharjoittaja**

Tikkurila Oy

1.3.2 Yhteystiedot**Postiosoite**

PL 53

Postinumero ja -toimipaikka

01301 VANTAA

Puhelin

(09) 857 71

Telefax

(09) 8577 6936

1.3.4 Käyttöturvallisuustiedotteesta vastaa

Tikkurila Oy, Tuoteturvapalvelu, e-mail: productsafety@tikkurila.com

1.4 Hätäpuhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

Tikkurila Oy, Ympäristö ja turvallisuus: (09) 857 71; Myrkytystietokeskus: (09) 471 977

2. VAARAN YKSILÖINTI

Syttyvää.

Ärsyttävä, Xi

Ärsyttää silmiä ja ihoa. Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä. Haitallista vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

Tarkemmat varoitusetikettitiedot on esitetty kohdassa 15.1.

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat****3.1.1****CAS-numero****EINECS****3.1.2****Aineosan nimi****3.1.3****Pitoisuus****3.1.4****Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta**

25068-38-6

500-033-5

Epoksiharts (mp<700)

5 - 10 %

Xi, N; R36/38-43-51/53

25036-25-3

-

Epoksiharts (mp 700-1000)

5 - 10 %

Xi; R36/38-43

1330-20-7

215-535-7

Ksyleeni

5 - 10 %

Xn; R10-20/21-38

100-41-4

202-849-4

Etylibentseeni

1 - 5 %

F, Xn; R11-20

107-98-2

203-539-1

1-Metoksi-2-propanoli

1 - 5 %

-; R10

4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Erityiset ohjeet**

4.2 Hengitys

Liian suurelle liuotepitoisuudelle altistunut henkilö siirretään raittiiseen ilmaan ja pidetään levossa ja lämpimänä. Jos hengitys on vaikeutunut, annetaan tekohengitystä tai happea ja viedään lääkärinhoitoon.

TEMATAR TFA musta

Päiväys: 26.5.2009

Edellinen päiväys: 31.1.2003

- 4.3 Iho**
Tuotteen saastuttamat vaatteet riisutaan. Iho pestään vedellä ja saippualla, jonka jälkeen iho rasvataan. Suuret määrät tuotetta voi hätätapauksessa ennen pesua pyyhkiä liuottimeen kostutetulla kankaalla ja pienet roiskeet puhdistusemulsioilla tai ruokaöljyllä.
- 4.4 Roiskeet silmiin**
Silmä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä n. 15 min. Tarvittaessa lääkäriin.
- 4.5 Nieleminen**
Juodaan vettä tai maitoa. Ei saa oksetta. Mikäli on selvästi nieltä tuotetta, otetaan yhteys lääkäriin.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

- 5.1 Sopivat sammutusaineet**
Käytetään jauhe-, vaahto- tai CO₂-sammutusta. Pienet määrät voidaan myös sammuttaa tukahduttamalla.
- 5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä**
Sammutukseen ei tule käyttää pelkkää vettä, koska vesi voi levittää palavan nesteen paloa.
- 5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa**
Palossa muodostuu hajoamistuotteita sisältävää savua, jonka hengittämistä on vältettävä.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

- 6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä**
Tupakointi, kipinöivät työt, hitsaus tms. vahinkopaikan läheisyydessä keskeytettävä välittömästi. Vältettävä liuotehöyryjen hengittämistä ja huolehdittava alueen tuuletuksesta.
- 6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä**
Tuotetta ei saa päästää viemäriin, vesistöön eikä maaperään.
- 6.3 Puhdistusohjeet**
Vuotanut neste imeytetään hiekkaan tms. imevään materiaaliin. Pienet määrät pyyhitään liuotepitoisella trasselilla tms. Jätteet kerätään ongelmajätteenä hävittämistä varten. Likaantunut alue pestään emäksisellä pesuliuoksella.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- 7.1 Käsittely**
Liuotehöyryt voivat muodostaa ilman kanssa räjähtävän seoksen. Liian korkeiden liuotehöyrypitoisuuksien muodostumisen estämiseksi käyttöpaikalle järjestetään riittävä ilmanvaihto. Tupakointi, avotulen teko, kipinöivät työt ja hitsaus käyttöpaikan lähistöllä on kielletty. Ruiskumaalauslaitteiston, sekoitusastioiden ym. maadoituksesta maadoitusjohtimin tulee huolehtia staattisen sähkön muodostumisen estämiseksi.
- 7.2 Varastointi**
Varastoidaan kuivassa, hyvin tuulettuvassa viileässä paikassa, erossa sytytyslähteistä. Pakkaus pidetään tiiviisti suljettuna ja erillään elintarvikkeista.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

- 8.1 Altistuksen raja-arvot**
- 8.1.1 HTP-arvot**
Ksyleeni	50 ppm (8 h)
Etylibentseeni	50 ppm (8 h)
1-Metoksi-2-propanoli	100 ppm (8 h)
- 8.1.2 Muut tiedot**
HTP = Haitalliseksi tunnetut pitoisuudet 2007
- 8.2 Altistumisen ehkäiseminen**
- 8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta**

TEMATAR TFA musta

Päiväys: 26.5.2009

Edellinen päiväys: 31.1.2003

Huolehdittava työpisteen riittävästä tuuletuksesta. Jos yleisilmanvaihto ei ole riittävä, on järjestettävä tehokas kohdepoisto tai, jos mahdollista, suoritettava työ ruiskumaalauskaapissa tai vastaavassa tarkoitukseen suunnitellussa tilassa.

Käsiteltäessä tuotteita, jotka sisältävät epoksihartseja, on vältettävä ihokosketusta sekä altistumista ruiskutussumulle tai höyrylle.

Työntekijöiden työnopastus on suoritettava huolellisesti.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Jos ilmanvaihto käyttöpaikalla on riittämätön, on käytettävä puoli- tai kokonaamaria varustettuna A-typin kaasunsuodattimella (ruskea), hionnassa P2 -tyypin hiukkassuodattimella. Ruiskumaalauksessa käytettävä yhdistelmäsuodatinta AP. Yhtäjaksoisessa pitkäaikaisessa työssä suositellaan käytettäväksi moottorikäyttöistä puhallinsuojainta tai eristävää suojainta (raitisilma- tai paineilmahuppua tms.).

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Käytettävä hyväksytyjä kemikaalisuojakäsineitä. Sopiva suojakäsinemateriaali on esim. nitrilikumi. Ihovoiteen käyttö on suositeltavaa.

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Huolehdittava silmien suojaamisesta, etenkin ruiskumaalauksessa.

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Ruiskumaalauksessa on käytettävä tarkoitukseen sopivaa suojavaatetusta.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, hajua)**

Värillinen, viskoosi neste, voimakas hajua

9.2 Terveiden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot

9.2.2 Kiehumispiste/kiehumisalue 137 - 145 °C *)

9.2.3 Leimahduspiste 25 °C *)

9.2.5 Räjähdysominaisuudet

9.2.5.1 Alempi räjähdysraja 1,0 til-% *)

9.2.5.2 Ylempi räjähdysraja 7,0 til-% *)

9.2.7 Höyrinpaine 0,7 kPa (20 °C) *)

9.2.8 Suhteellinen tiheys 1,6

9.2.9 Liukoisuus

9.2.9.1 Vesiliukoisuus Ei liukene

9.3 Muut tiedot

Suhteellinen haihtuvuus (BuAc=1) : 0,76 *)

*) Ksyleenin

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Vältettävät olosuhteet**

Liutehöyryt voivat suljetussa tai huonosti tuulettuvassa tilassa muodostaa ilman kanssa räjähtävän seoksen.

10.2 Vältettävät materiaalit

Säilytetään erillään hapettavista aineista sekä vahvoista emäksistä ja hapoista.

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet

Palaessa ja korkeassa lämpötilassa vapautuu haitallisia hajoamistuotteita.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1 Välitön myrkyllisyys**

Katso kohta 11.5.

11.2 Ärsyttävyyden ja syövyttävyyden

Katso kohta 11.5.

TEMATAR TFA musta

Päiväys: 26.5.2009

Edellinen päiväys: 31.1.2003

11.3 Herkistyminen

Pisara-altistuminen hengitysteitse ja ihokosketus voi aiheuttaa allergiaa. Tuote sisältää nestemäistä epoksihartsia, joka ärsyttää silmiä, limakalvoja ja ihoa. Toistuva ihokosketus voi aiheuttaa yliherkkyyttä mahdollisesti myös muille reaktiivisille epoksiyhdisteille.

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin**11.5.1 Hengitysaltistus**

Tuotteesta haihtuvien liuotehöyryjen tai ruiskutussumun hengittäminen voi ärsyttää hengityselimiä ja limakalvoja sekä aiheuttaa päänsärkyä ja huonovointisuutta. Pitkäaikainen suurten pitoisuuksien hengittäminen vaikuttaa huumaavasti ja voi aiheuttaa hermostollisia oireita, kuten väsyneisyyttä, hermostuneisuutta ja unen häiriöitä.

11.5.2 Ihokosketus

Toistuva ihokosketus poistaa ihoa suojaavan rasvakerroksen ja voi aiheuttaa ärsytysihottumaa. Roiskeet ärsyttävät silmiä.

11.5.3 Muut vaikutukset ---**12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE****12.1 Ekotoksisuus****12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**

Epoksiharts (mp < 700): LC50 = 1,5-7,7 mg/l, kirjolohi; myrkyllistä. EC50 = 1,0 mg/l, vesikirppu; myrkyllistä. IC50 = 18 mg/l, viherlevä, 72 h; haitallista.

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus**12.3.1 Biologinen hajoavuus**

Epoksiharts (mp < 700): 2-3 %, 28 vrk, OECD 301D; huonosti hajoavaa

12.4 Biokertyvyys

Epoksiharts (mp < 700): oktanoli/vesi jakaantumiskerroin log Pow = 2,8-4

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Maalituotteita tulee aina käsitellä huolellisesti, eikä niitä saa päästää maaperään, viemäriin tai vesistöön.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT**13.1 Hävitettävä tuote**

Jätteet kerätään ja hävitetään jätehuoltoviranomaisten hyväksymän jätehuoltosuunnitelman mukaisesti.

Nestemäinen jäte tulee toimittaa ongelmajätteiden keräily pisteeseen tai muualle vastaavaan paikkaan ongelmajätteenä käsiteltäväksi. Nestemäisen jätteen EWC jättekoodi esim. 08 01 11 (maali- ja lakkajätteet, jotka sisältävät orgaanisia liuottimia tai muita vaarallisia aineita). Liuotin vapaa, kovettunut maali- ja maalausjäte voidaan yleensä toimittaa kaatopaikalle.

13.2 Pakkausjäte

Tyhjät, kuivat myyntipakkaukset voidaan toimittaa järjestettyyn pakkausten kierrätykseen tai tällaisen mahdollisuuden puuttuessa yleiselle kaatopaikalle.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	1263
14.2	Pakkausryhmä	III
14.3	Maakuljetukset	
14.3.1	Kuljetusluokka	3
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys	maali
14.3.4	Muita tietoja	Alle 450 l astiat: vapautettu VAK/ADR säännöksistä korkean viskositeetin takia
14.4	Merikuljetukset	
14.4.1	IMDG-luokka	3
14.4.2	Oikea tekninen nimi	paint

